

Parlementaire vragen

23 april 2020

Antwoord op parlementaire vragen over de Europese Top

Alleen het gesproken woord telt.

Mijnheer de voorzitter,

Dames en heren afgevaardigden,

Ik wil eerst en vooral jullie bedanken voor jullie flexibiliteit. Ik heb inderdaad deze namiddag een Europese Top om 15u. Ik moet daar aanwezig zijn. Dus bedankt voor jullie flexibiliteit eerst en vooral.

Die Top van vandaag heeft natuurlijk te maken met de huidige crisis en zeker met de aanpak van de crisis op financieel en economisch vlak.

Op 9 april slaagde de Eurogroep erin om een formeel akkoord te vinden over een pakket aan maatregelen, dat gestalte geeft aan een driedelige strategie voor de EU om uit de crisis te geraken : voor het bedrijfsleven, voor werknemers en zelfstandigen en voor nationale begrotingen. Dat ik heb vorige week ook zo verklaard.

Dit akkoord zal effectief ter bevestiging aan de Europese Raad van vandaag worden voorgelegd.

Het andere aspect van de besprekingen zal betrekking hebben op de economische herstelstrategie, zoals ik u heb gezegd. In dit verband hebben de voorzitter van de Europese Raad en de voorzitter van de Commissie, in uitvoering van het mandaat dat hun tijdens de vorige Raad werd verleend, ons een roadmap gestuurd die gebaseerd is op de principes van eenheid, solidariteit en convergentie, principes die de Europese Unie na aan het hart liggen. En deze roadmap biedt een kader voor een debat en een actieplan over vier grote thema's, aangezien er vandaag, zoals ik al zei, geen formele beslissing zal worden genomen.

Het eerste punt betreft de interne markt. We weten dat de gezondheidscrisis ernstige economische gevolgen heeft. Het is dus van essentieel belang dat we nadenken over het herstel van de Europese economie. Dat moet onder meer gebeuren via de Green Deal en de Digitale Agenda. De Europese Commissie zal ons in dit verband een gedetailleerder programma moeten voorleggen.

Ik heb het u al gezegd en ik herhaal het nogmaals: België is van mening dat de Green Deal en de Digitale Agenda moeten worden beschouwd als kansen om ons economisch model te ontwikkelen en niet als een rem.

Het tweede punt is het moeilijkste. Het komt erop aan een substantieel investeringspakket te mobiliseren om de Europese economie in deze moeilijke tijden te ondersteunen. Voorgesteld wordt om op twee pijlers tegelijk te werken: het volgende MFK en de oprichting van een recovery fund. Over de concrete modaliteiten wordt al heftig gediscussieerd.

De voorzitter van de Commissie moet snel met meer concrete voorstellen komen en de voorzitter van de Raad zal natuurlijk compromisvoorstellen moeten formuleren. In het bijzonder het debat over de onderlinge verdeling van de schulden is zeer controversieel. Een ander belangrijk punt is het evenwicht tussen het gebruik van subsidies en/of leningen. Natuurlijk, dat heeft niet dezelfde budgettaire impact.

Bij gebrek aan uitgewerkt voorstel neemt België nog geen positie in rond de verdeling tussen leningen en schulden. In elk geval zullen we ook moeten kijken naar de eventuele budgettaire impact van het voorstel zoals ik net heb gezegd.

België steunt bovendien de integratie van een recovery fund binnen dit MFK, dat uiteraard moet worden geheroënteerd vanwege de crisis. Het MFK dat ons vóór de crisis werd voorgelegd. En we wachten nog op de concrete voorstellen, zodat we de doeltreffendheid kunnen evalueren en een definitieve beslissing kunnen nemen. Ik herinner u eraan dat dit nog steeds een informeel debat is, we zijn nog niet in het besluitvormingsstadium.

We zullen in ieder geval kritisch kijken naar de verhouding tussen enerzijds de extra inspanningen die we van de lidstaten gaan vragen op het gebied van bijdragen, en anderzijds de economische en budgettaire situatie van diezelfde lidstaten en, uiteraard, de manier waarop we gaan vragen of voorstellen om de Europese regels toe te passen die momenteel verplicht zijn op het gebied van begrotingsdiscipline. Wij zijn nog steeds van mening dat een te strikte toepassing van deze regels en het niet herbekijken ervan niet in overeenstemming zou zijn met de uitdagingen waar we voor staan.

Vraag over de mutualisering van schulden, heel belangrijk. U weet dat België hiervoor openstaat. Maar we weten dat de geesten nog niet rijp zijn. We weten ook dat de uitvoering ervan veel tijd vergt. Alleen de uitvoering, de operationalisering. Het kan dus niet het eerste antwoord zijn op alle problemen. Het eerste antwoord ligt in deze driepuntenstrategie die ik vorige week heb ontwikkeld. En uiteraard met een fundamenteel struikelblok, met name dat deze schuldenmutualisering moet helpen, maar niet mag leiden tot een buitensporige schuldenlast en op de middellange termijn een nog moeilijkere situatie op Europees financieel niveau creëren dan nu het geval is.

En ik wil u er toch aan herinneren dat solidariteit tussen de lidstaten altijd, altijd een verbetering voor iedereen inhoudt. Ik zie in deze vergadering, maar niet alleen in deze vergadering, dat sommige mensen zich nog steeds proberen te verzetten en mensen tegen elkaar proberen op te zetten. Het zuiden tegen het noorden, de Franstaligen tegen de Nederlandstaligen. Hele delen van de samenleving worden tegen elkaar uitgespeeld om hun punt te maken op politiek niveau. Ik zeg dat dit de omvang van de crisis niet waard is. Het is deze diepe crisis niet waard. En ik wil u zeggen dat we ons niet zullen laten afleiden door dit soort interventies. Want we zullen onze krachten blijven bundelen, in het zuiden, in het noorden, onder Franstaligen, Nederlandstaligen, Duitstaligen, om oplossingen te vinden ten voordele van iedereen, zelfs van degenen die verdeeldheid proberen te zaaien.

Wat het derde punt van het externe optreden van de Europese Unie betreft, weet u dat we vandaag ook alles rond het partnerschap met Afrika gaan bespreken.

Multilateralisme is een integraal onderdeel van het Belgische diplomatieke DNA. Steun aan de versterking van multilateraal overleg is dan ook volstrekt evident. Wat Afrika betreft willen we eerst concreet bekijken wat de Commissie ons wil voorstellen.

Het vierde punt betreft het bestuur en de veerkracht. We moeten lessen trekken uit deze crisis en werken aan een grotere strategische autonomie zonder te vervallen in protectionisme.

De moeilijkheden met betrekking tot de maskers en de medische apparatuur zijn in dit opzicht veelzeggend. We moeten binnen het Europese kader ook de crisispreventie en -beheersing verbeteren en het reactievermogen vergroten. In dit kader moet de kwestie van de Europese waarden opnieuw worden bevestigd.

Het is waar dat we in deze situatie moeten kunnen aantonen dat democratische staten, met volledige eerbiediging van de fundamentele waarden, in staat zijn de uitdagingen van deze crises het hoofd te bieden.

En we hebben gezien dat deze crisis ook de zwakke punten in het functioneren van de Europese instellingen aan het licht heeft gebracht, onder meer wat betreft het vermogen om aankopen te doen voor de lidstaten. We hebben gezien dat hier grote problemen waren. Veel weerbarstigheid. Weerbarstigheid die ons verhinderde om verder vooruit te gaan.

We hebben ook gezien dat er binnen de EU egoïstische reflexen bestaan. En dat strookt uiteraard absoluut niet met de waarden die wij verdedigen. Het strookt absoluut niet met datgene waartoe we ons verbonden hebben in dit mooie avontuur, Europa.

We zullen de Europese Commissie dus vragen ons een voorstel te doen zodat dit soort ongelukkige voorvallen zich niet meer kunnen voordoen. We hopen dat er geen crises als deze meer komen, maar je weet nooit. En zelfs buiten de crises om denk ik dat dit egoïsme en deze terugtrekking in zichzelf, die helaas de neiging hebben zich te ontwikkelen, zeker niet de norm mogen worden.

Ik dank u.

Bron-URL: <https://archive.premier.be/nl/antwoord-op-parlementaire-vragen-over-de-europese-top>